

Regionalny Czempionat Koni Rasy Huculskiej

Jedną z głównych imprez XVI „Pożegnania Wakacji w Rudawce Rymanowskiej” był Regionalny Czempionat Koni Rasy Huculskiej. W zawodach rozgrywanych podczas Czempionatu brało udział 27 ekip z pięciu województw: mazowieckiego, lubelskiego, małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Przybyli hodowcy wystawili 70 koni huculskich w konkurencjach hodowlanych, użytkowych i sportowych. Pierwszego dnia, w piątek 27 sierpnia konie zostały poddane obowiązkowemu przeglądowi weterynaryjnemu, po którym odbyła się odprawa techniczna z udziałem sędziów i przedstawicieli wszystkich ekip. Odprawa jest bardzo ważnym punktem całej imprezy, gdyż omawiane są tam podstawowe szczegóły mających się odbyć zawodów. Dzień zakończył się „wieczorem huculskim”, na którym hodowcy integrowali się przy regionalnych potrawach i napitkach, przygotowując się do trudnych wyzwań w kolejnych dniach imprezy.

Sobota, 28 sierpnia rozpoczęła się oceną płytową – Czempionatem Hodowlanym. Łącznie do oceny przedstawiono 55 koni huculskich w tym: 12 ogierów, 20 klaczy młodych, 20 klaczy starszych i 3 wałachy. Ze względu na dużą liczbę koni ocena była prowadzona jednocześnie na dwóch ringach przez dwie komisje sędziowskie. Jedna komisja w składzie: Barbara Galuba (MZHK Warszawa), Andrzej Gorauś (PZHKH), Jan Płocica (OZHK Rzeszów) oceniała ogierów i pierwszą stawkę klaczy młodych; druga komisja sędziowska w składzie: Iwona Tomczyk-Wrona (IZ PIB Balice), Teresa Pracuch (OZHK Kraków) i Andrzej Kosior (LZHK Lublin) oceniała drugą stawkę klaczy młodych, klacze starsze i wałachy. Nad całością czuwał Marek Gibała (OZHK Rzeszów), a komentarz prowadził Władysław Mróz, nieoceniony sympatyk koni huculskich i kultury huculskiej. Po zakończeniu indywidualnej oceny koni, w której brano pod uwagę następujące cechy: typ, pokrój, stęp, kłus, ogólne wrażenie, prezentacja i sposób przygotowania konia, połączone komisje wspólnie dokonały wyboru czempionów i wiceczempionów hodowlanych spośród najwyższej ocenionych koni.

Tytuł czempiona hodowlanego w klasie ogierów przypadł ogierowi **JUDYM** (Len – Iliada), hodowca SKH Gładyszów Sp. z o.o., właściciel Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o. SKH Gładyszów, wiceczempionem został ogier **WIEŚNIAK** (Ważniak – Wibracja), hodowca Andrzej Pelc, właściciel Rafał Dąbkowski. Wśród klaczy młodych czempionką została klacz **PEIRA** (Wieśniak – Padzherka), hodowca i właściciel Andrzej Pelc, a wiceczempionką klacz **WITARA-O** (Giewont – Wstęga), hodowca i właściciel ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o. Na czempionkę spośród klaczy starszych komisja wybrała klacz **AZALIA-W** (Ousor VIII-50 – Astelia), hodowca GP BPN Ustrzyki Górne, właściciel Andrzej Pelc, a na wiceczempionkę klacz **OKOWITA** (Satelita – Okazja), hodowca i właściciel Waław Kurowski.

Komisja dokonała również wyboru najlepszego ogiera i najlepszej klaczy młodej i starszej w typie huculskim. Jest to już tradycyjnie przyznawana prestiżowa Nagroda Dyrektora Instytutu Zootechniki PIB, krajowego koordynatora ds. ochrony zasobów genetycznych zwierząt, przy wyborze której najważniejszą cechą braną pod uwagę jest typ rasowy.

Za najlepszego ogiera w typie huculskim został uznany **WIEŚNIAK**, wiceczempion hodowlany, wśród klaczy młodych za najbardziej typową komisja uznała klacz **PEIRA**, czempionkę klaczy młodych. Najbardziej typową wśród klaczy starszych okazała się klacz **GALERA** (Piaf – Grażda), hodowca SKH Gładyszów Sp. z o.o., właściciel Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o. SKH Gładyszów. Nagrody wręczała Ela Sawicka – przedstawiciel MRiRW wraz z Iwoną Tomczyk-Wroną, koordynatorem Programu ochrony koni huculskich.

Również w sobotę, po oficjalnym otwarciu całej imprezy odbyły się specjalnie przygotowane na tę okazję pokazy. Pierwszy pokaz, hodowlany przedstawiał dorobek stadniny koni w ZD IZ PIB Odrzechowa. Prowadziła go dr I. Tomczyk-Wrona.

Z uznanych w Polsce 14 huculskich rodzin żeńskich w Odrzechowej najliczniej repre-

zentowana jest rodzina klaczy **PASTUSZKA**. Zgromadzeni goście mogli podziwiać klacze reprezentujące sześć kolejnych pokoleń z tej rodziny. Były to klacze będące 6., 7., 8., 9., 10. i 11. pokoleniem tej wielce zasłużonej dla hodowli protoplastki. Jest to najstarsza i najdłuższa udokumentowana rodzina żeńska w całej hodowli koni huculskich. Obecnie w hodowli polskiej są już przedstawiciele będący 24. pokoleniem PASTUSZKI. Klacz ta to huculska matka stadna o najdłuższym rodowodzie i w hodowli polskiej jedyna matka stadna wywodząca się „po kądzieli” od oryginalnej klaczy huculskiej z miejscowości Żabie, uznawanej za serce Huculszczyzny. Aktualnie w całej hodowli koni tej rasy nie ma starszych rodzin żeńskich. Możliwość jednoczesnego zobaczenia następstwa sześciu pokoleń jest niezwykle rzadka, zwłaszcza w hodowli koni. Wygląd tych klaczy stanowił niezbitą dowód na potwierdzenie słuszności prowadzenia hodowli koni na linię, w tym przypadku żeńską. Każdy kto zajmuje się hodowlą zwierząt, niekoniecznie koni, był w stanie docenić ten niecodzienny pokaz kolejnych pokoleń klaczy z tej samej rodziny. Wygląd każdej klaczy potwierdzał przynależność do tej samej rodziny. Klacze potwierdziły również swoją wartość użytkową i długowieczność. Utwierdziło to zgromadzonych gości w przekonaniu o wyjątkowości tej rasy, jej zaletach i walorach.

Drugi specjalistyczny pokaz prowadził Marek Gibała, dyrektor Okręgowego Związku Hodowców Koni w Rzeszowie. W interesujący sposób zostały zaprezentowane różne formy użytkowania koni huculskich, od pierwotnych: jucznych i tradycyjnych zaprzęgowych, do zupełnie współczesnych skoków i zaprzęgów sportowych. Publiczność bawiła się doskonale, dziękując gromkimi brawami.

W sobotę odbył się również konkurs skoków przez przeszkody, w którym wzięło udział 15 par: koń-jeździec, jednak do końca dotrwało tylko 8 par. 6 par zrezygnowało w trakcie konkursu, a jedna para została wyeliminowana. Podczas oglądania rozgrywki trudno było nie oprzeć się wrażeniu, że ułożenie parkuru nie do końca odpowiadało koniom huculskim, które są predysponowane bardziej do górskich trudnych wędrówek niż typowo sportowych skoków. Tylko dwie pary miały czysty przejazd. Pierwsze miejsce zdobył Rafał Kurowski na ogierze

OGIEŃ (Puszkar – Wenus), hodowca Krzysztof Banasiewicz, właściciel Waław Kurowski. Drugie miejsce wywalczyła Kamila Czajka na klaczy **OBCA-W** (Nefryt – Ola), hodowca GP BPN Ustrzyki Górne, właściciel Marek Krajewski. Trzecie miejsce *ex aequo* zajęły trzy pary: Anna Chojniak na ogierze **OZI** (Wikt – Oktawia) z ekipy Czesława Grucy, Małgorzata Stańko na klaczy **GNIWCZYNA** (Puszkar – Grażda) z ekipy Małgorzaty Stańko i Piotr Tełyczka na klaczy **GALERA** (Piaf – Grażda) z ekipy Kombinatu Rolnego Kietrz Sp. z o.o. SKH Gładyszów. Należy dodać, że wystąpiła tu tylko zbieżność imienia Grażda. Matki tych klaczy to dwa różne osobniki o takim samym imieniu. Konkurencję skoków, jak i zawody zaprzęgów, które odbyły się w dniu następnym, sędziowała komisja w składzie: Barbara Galuba, Josef Matlon i Marek Gibała. Pracowitą sobotę zakończył wieczór integracyjny hodowców wszystkich gatunków zwierząt obecnych w Rudawce z pięknym laserowym pokazem gry świateł, które fantazyjnie odbijały się od „rudawkowej skały” i otaczających drzew.

W niedzielę odbył się konkurs eliminacyjny do Ogólnopolskiego Czemponatu Użytkowego Koni Huculskich. Do ścieżki eliminacyjnej przystąpiły 52 konie, a ukończyło ją 50 sztuk. Pierwsze miejsce z liczbą punktów 124,83 pod jeźdźcem Łukaszem Puczykiem zdobył ogier **JUDYM**, który wcześniej został wybrany czempionem ogierów. Tym samym potwierdził również swą wartość użytkową. Drugi, pod Rafałem Kurowskim był ogier **OGIEŃ** (Puszkar – Wenus), hodowca Krzysztof Banasiewicz, właściciel Waław Kurowski z punktacją 122,67 pkt., trzecią, pod Katarzyną Hetman była klacz **LIGA** (Orzeł-O – Laponka), hodowca Krzysztof Banasiewicz, właściciel Stowarzyszenie Zielone Wzgórza Podkarpacia z punktacją 122,17 pkt.

Cieszący się największą popularnością wśród publiczności konkurs powożenia zaprzęgami parokonnymi również odbył się w niedzielę. W konkurencji wzięło udział 10 zaprzęgów. Pierwsze miejsce zdobyła Stajnia Andrzeja Pelca – powożący Adam Malmuk, Rafał Dąbkowski, konie **Azalia-W** i **Wieróżka**. Drugie miejsce zdobyła stajnia „Galicja” – powożący Agnieszka Woźnica, luzak Stanisław Stasiowski, konie **Bajka** i **Bystra**. Trzecie miejsce zdobyła ekipa Sylwiusza Moroza – powożący Rafał Dąb-

kowski, luzak Adam Malmuk, konie **Lando-O** i **Werona**.

Trzydniowe spotkanie zakończyło się prezentacją ekip, ogłoszeniem wyników i wręceniem nagród. Został ogłoszony wynik rozstrzygnięcia Pucharu – Kryształowej Kuli w Ścieżce Huculskiej. Rudawka Rymanowska była ostatnim etapem Pucharu, do którego wliczały się również uzyskane wcześniej wyniki w ścieżkach eliminacyjnych w Regietowie, Sielcu, Hawłowicach, Warszawie-Białolęce i Rzeszotarach. Nagrodę tę ufundował Polski Związek Hodowców Konia Huculskiego, a w 2016 r. odebrała ją zwycięska para – Rafał Kurowski na ogierze **OGIEŃ**. W Rudawce Rymanowskiej został również rozegrany etap Pucharu – Kryształowej Kuli w zaprzęgach, ale ostatnią rozstrzygającą eliminacją były zawody, przeprowadzone

w Gładyszowie podczas Ogólnopolskiego Czempijonatu Użytkowego Koni Huculskich w dniach 16–18 września 2016 r., które wyłoniły ostatecznego zwycięzcę w kategorii zaprzęgów parokonnnych.

Cała trzydniowa impreza odbyła się przy pięknej słonecznej pogodzie, która pozwoliła w pełni wykorzystać ostatni weekend lata nad brzegiem Wisłoka u podnóża „rudawkowej skały”, znanej od tego roku już na całym świecie dzięki gościom, przybyłym z różnych krajów na Światowy Kongres Bydła Simentalskiego. Żegnając się, wszyscy życzyli sobie kolejnego, tak udanego spotkania za rok.

*Iwona Tomczyk-Wrona – IZ PIB,
Kraków-Balice
Maria Brejta – ZD IZ PIB, Odrzechowa*

Ogier Judym – czempion ogierów
Stallion Judym – stallion champion

Ogier Wieśniak – nagroda IZ PIB za najlepszego ogiera w typie huculskim
Stallion Wieśniak – NRIAP award for the best stallion of the Hucul type

Klacz Witara-O – wice-
czempionka klaczy
młodszych
*Mare Witara-O – youngier
mare vice-champion*

Klacz Galera – nagroda IZ
PIB za najlepszą klacz
starszą w typie huculskim
*Mare Galera – NRIAP
award for the best older
mare of the Hucul type*

Pokaz sześciu klaczy z linii
Pastuszki
*Show of six mares
of Pastuszka line*

Klacz Platynka – 22-letnia
najstarsza klacz z linii
Pastuszki
*Mare Platynka – oldest
22-years-old mare
of Pastuszka line*

Jedna z przeszkód na trasie
ścieżki huculskiej
Obstacle on the Hucul path

Przejazd w konkursie
zaprzęgów parokonnnych
*Ride in the two-horse
team contest*